

СЕКЦІЯ ЛИМАНСЬКОЇ ФІЛІЇ

В. І. Павлов

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ЯК НЕОБХІДНА ЛАНКА ВИКОНАННЯ ТВОРЧИХ СТУДЕНТСЬКИХ РОБІТ З ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН У ТЕХНІЧНОМУ ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Реалії сьогодення як ніколи раніше вимагають формування у майбутніх фахівців з технічних напрямків підготовки якостей професійної креативності при виконанні ними посадових обов'язків. Ця теза набуває важливого наголосу у контексті особливої економічної ситуації, що склалась як у державі в цілому, так і на кожному підприємстві зокрема. Тому головним підсумком здобуття вищої освіти у сучасних реаліях стає вміння приймати вкрай обмежений проміжок часу певне (часто радикальне) професійне рішення щодо подолання проблем виробництва в умовах скорочення фінансування.

Але тут робітникам освіти доводиться зіткнутись з певними складностями, а саме з питанням про те, як навчити студентів технічних спеціальностей застосовувати літературу гуманітарного (зокрема, соціологічного, економічного та ін.) профілю для вирішення виробничих питань, не порушуючи при цьому принципів академічної доброчесності.

Стаття 42 закону України «Про освіту» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2017, № 38-39, ст. 380) дає чітке визначення власне поняттю «академічна доброчесність», під якою розуміє «сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень». В цьому ж законі визначені основні принципи академічної доброчесності, яких повинні дотримуватись майбутні фахівці, що навчаються у вищому навчальному закладі, в тому числі у технічному, при виконанні письмових робіт. Наголос акцентується на самостійності цих робіт, посиленні на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей, а також дотриманні норм законодавства про авторське право і суміжні права.

Загальновідомим фактом є те, що при виконанні письмових робіт з гуманітарних дисциплін студенти технічних напрямків навчання часто-густо застосовують компіляцію, а саме поєднують тексти певних творів, підручників, словників тощо. Вони переслідують єдину мету – надати найбільш розгорнуту і повну відповідь на завдання. Як правило, саме з цих позицій викладачем, власне, й оцінюється якість письмовій роботи. Але

поза кутом зору залишається перевірка правильності посилань на першоджерела, оформлення цитат з творів інших авторів, що використовуються у роботі. Тим самим несвідомо порушуються норми академічної доброчесності.

З метою дотримання діючого законодавства в галузі норм академічної доброчесності при виконанні творчих письмових робіт з гуманітарних дисциплін в технічному ЗВО вважаємо за доцільне:

1. Проведення додаткових консультацій для здобувачів освіти з питань норм академічної доброчесності (самостійності виконання письмових робіт, порядку оформлення посилань на інші твори та підручники, правильності оформлення використаних висновків інших авторів тощо).

2. Формування у студентів навичок письмового формулювання власних висновків, які підсумовують відповіді на творчі питання.

3. Поступовий повний відхід від компіляції у процесі виконання творчих письмових робіт з гуманітарних дисциплін до викладу матеріалу «своїми словами».

Проведення заходів, що наведені вище, є не тільки підґрунтям формування у здобувачів освіти наукової культури мислення, але й запорукою набуття ними навичок креативності під час виконання посадових обов'язків на виробництві.

І. Б. Абрамська

ЩОДО ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ В СУЧАСНІЙ УНІВЕРСИТЕТСЬКІЙ ОСВІТІ

У сучасній університетській освіті серед українських студентів спостерігається поширене позитивне ставлення до академічної недоброчесності (списування, плагіат). Сучасні дослідники вбачають поширеність академічної нечесності через недоліки демократії в Україні, невиконані обіцянки щодо необхідних реформ в освіті, слабку правову систему, скандали з підробленими дипломами державних службовців і чиновників.

В такому соціокультурному контексті студентська молодь демонструє низьку чутливість до списування й плагіату (з наукової літератури, методичних посібників, наукових статей, інтернету). Звідси випливає, що в сучасній вищій школі недостатньо ефективно вирішують проблему академічної нечесності. Адже лише формальні заходи контролю – комп'ютерна програма «антиплагіат», відеоспостереження під час тестування (іспитів) тощо – не можуть вирішити цю проблему.

На противагу, студенти погоджуються з думкою, що списувати – це добре, розумно, корисно, результативно, вигідно і простіше. Вони